

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 " — "
Negyedévre 2 " — "
Egy hónapra 1 " — "
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: BARTHA MÓR.

Kiadók: HOFFMANN és KRONOVITZ.

Hirdetési Áll.

Hat hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű, többször
hirdetések alku szerint jutányos áron vételnek fel. Bélyegdíj min-
den külön beiktatásért 30 kr.

Bejelentett bomlás.

Debreczen aug. 31.

Nemcsak mi vettük észre, hogy a kormány és a parlamenti pártok nagyon késnek a politikai helyzet felől kiadandó tájékoztatóikkal, észrevették ezt a sajtó többi organumai is s majdnem velünk egy időben kértek életjelt a törvényhozóktól. Ez az életjel fel is csillant egyik német félhivatalosunkban, a melynek nyilatkozatai annál meglepőbbek, mert fel kell tételeznünk róla, hogy sugalmazás alapján írja, a mit ír.

E nyilatkozatok panasznak is beillenek, mert szerintük Széll Kálmán leginkább azon töpreng, hogy nincs ellenzéke. S a szolgálatkész félhivatalos a miniszterelnök töprengését még meg is toldja buzgalmában, anomáliának nevezvén az ellenzék hiányát, a mit szerinte csak azzal lehet indokolni, hogy ugy a kormány, mint a nagy liberális párt csak átmeneti állapotban vannak s hogy a kabinet rekonstrukciójának, valamint a pártok ujjaalakulásának előzményeivel, proceszszusával állunk szemben.

Risum teneatis amici! Csak egy magyar kormányelnököt ismertünk, a ki az ellenzék nem akarta kiirtani a parlamentből s a ki azt mondta, hogy ha a választásokból csupa kormánypart

képviselő kerülne ki, pénzen kellene teremteni ellenzékot, mert neki ellenzék kell. De az az egy kormányelnök is csak akkor ragadtatta magát erre a külömben teljesen igaz és helyes nyilatkozatra, a mikor már biztosítva volt a kétharmad többsége. Széll Kálmán is eként gondolkoznék? — Hat ugyan akkor mi a marónak törekedett olyan nagyon a pártok egyesítésére? Mért nem hagyta kint a disszidenseket és a nemzeti pártot s mért nem mozdította inkább elő ennek a két pártnak erős ellenzékékké való fuzióját.

Az a félhivatalos nyilatkozata inkább a kétségbeesés, mint a parlamenti bölcsesség nyilatkozata. Ebből inkább az vehető ki, hogy Széll Kálmán nem tudja, hova lyukadnak ki fuzionális tervei. Felidézte a szellemeket s most nem bír velük. Igényeiket nem tudja kielégíteni s ott áll közöttük tehetlenül, üres kézzel. Hiszen mindössze két miniszteri széket és néhány államtitkári állást bocsáthat rendelkezésükre. Ámde ez még nem elég ahoz, hogy a szabadelvű párt minden frakciójának kormányterve, programja érvényesüljön. Mit tehet hát? Be fogja tölteni azt a néhány állást és azután nyugodtan bevárja a csatlakozott elemek kiválását és a szabadelvűpárt köteleken kívül való egyesülését. Ennyit tehet, ha mindjárt lényegesen többségébe kerül is.

Pedig a helyzetnek ilyenén tisztulása után csakugyan ott lehet Széll Kálmán, hogy kisebb egbe kerül. A Bánffy-Tisza csoport, s disszidensek, a volt nemzeti partiak s a volt szabadelvű párt félreismert tehetségei, kik a mellőztetést már a régi regime alatt is csak nagy nehézen tűrték, bizonyos esetekben mind kifele húznak. Már pedig elég, ha e négy pártból csak kettő hagyja el Széll Kálmánt, hogy kormányválság keletkezzék. Attól függ, hogy melyik lesz az a kettő. Bizony igaz van annak a német félhivatalosnak, a mikor azt írja, hogy „Széll Kálmán nem rózsával behintett utakon fog előre haladni, mert sok tárgyi és személyi akadály fog lábait elé gördülni.“ S tegyük hozzá, e tárgyi és személyi akadályok mind a liberális pártból gurulnak majd utjába.

Ez keserű dolog. Hanem azért annak a félhivatalos újságnak minden elkeseredése mellett sem szabad olyat mondania, hogy a magyar parlamentben nincsen ellenzék. Hát a függetlenségi párt mi? Reméli mindenki, hogy az eféle félhivatalos ösztökölés nélkül is kemény dióval fog szolgálhatni annak a nagy liberális pártnak, melynek súlyát a kormány nem tudja többé elviselni,

Egyébiránt az egész sugalmazott nyilatkozat nem egyéb előzetes mosako-

Gwymplain és Dea.

Irta: Erényi Nándor.

Ismerik a fehér arcú, égő szemű, világtalan Dea szerelmét az éktelen, torzképű komédiás iránt? Én ismerem és sirtam e történeten, pedig az én történetemben Dea két fekete szeme nem örök sötétet lát, mint Hugó Viktor fehér arcú lánykaja és az en történetem komédiása nem is éktelen arcú, nevelő ember és az én történetem végén nem is halnak meg az emberek, mint amott és mégis halnak meg az emberek, mint amott és mégis hal az én fekete szemű Deám vak volt, mosolygó, kedves arcú Gwymplainem undok volt és meg is halt az én szegény leánykám is, pedig még most is él. Furcsa és mulatságos históriának látszik ez ugy-e? Olyan furcsa és olyan mulatságos, hogy csak sirni, mindig csak sirni lehet rajta.

— Szeretlek! — mondta egyszerűen a lány és finom kis kezeivel hátra simította akaratos szénfekete fürtjeit. Ugy állt a férfi előtt, mint egy törékeny, fehér liliomszál. Fehér arcát gyöngy pir borította, két nagy fekete szeme villogott az esti szürkületben és piros ajkai nyitva lesték a választ.

— Szeretlek! — susogta a férfi is és leejtette szeméről a monoklit. Nagyon koppant fehér ingmellén. Igazitott egyet divatos nyakendőjén, felhuzta terdéről a nadrágját és lelérdelt a lány elé a kert homokos útjára.

A leány az Istent látta meg két szemében.

Miért is szerette ugy Dea az éktelen komédiást? Mert vak volt? Nem látta azt az arcot, a mitől minden ember borzadt és kacagott?

Ha világtalan két szeme csak egy pillanatra láthatta volna az éktelen arcot, nem borzadt volna ő is vissza, mint a többi asszony, kivéve egyet, — egy szörnyeteget?

Miért is szerette ugy Kun Ilonka azt a fekete lelkű elegáns gazembert, aki eljött, hogy ellopja szívét, megrabolja a boldogságát? Nem látott bele a lelkébe, csak az arcát, sima, nyugodt, szép arcát látta és hallgatta behizelgő hangjának zenéjét.

És vajjon, ha megismeri-e a lelkét, belélat egy pillanatra elfásult, hitvány, érzéketlen szívébe, visszaborzadt volna-e Szendrey Arthurtól, nem szerette volna továbbra is, mint ahogy szerette az a másik asszony, aki éppen olyan szörnyeteget volt, mint ő maga?

Megoldatlan kérdések, lehetne rajtuk sokat gondolkozni.

Szendrey Arthur, ismert fővárosi gavalér a szeretője segítségével megölt egy embert. Az asszony férjét. Meghalt, eltemették. Tengernyi pénzt elköltötték rövid pár hónap alatt és egy csatáros őzi napon Szendrey Arthur egyszerűen kirugta az asszonyt szobájából.

Még cynikusan utána is kiáltotta:

— Nem tart semmi sem örökké, édesem, se a pénz, se a szerelem.

Az asszony elment, mint egy kiverő eb.

Pedig még most jobban szerette, mint eddig. És elment, mert érezte, hogyha másodszor meghódítja, meg jobban fogja imádni őt az a hitvány, mint eddig. Mert ilyenek is vannak a világon. Két ember, pláne ha az egyik asszony, nem ő meg semmiért egy harmadikat, Szendrey Arthur pedig ugy érezte, hogy utálja azt az asszonyt. — Már most mihez fogjon?

Odaált a tükör elé. Megnézte magát jobbról is, balról is. Mosolygott és megpödrölte a bajuszát: megyek hódítani!

Kun Ilonka érezte, hogy szeretnie kell. És szerette ezt a simanyelvű, szép arcú gazembert.

— Soha sem volt senkim a világon — vallotta őszintén karját befűzve a férfi karjába. Nem szerettem soha senkit. Mindig magam voltam. Kifestetem magam elé egy ideált, vártam, lestem napról-napra, hogy mikor jön el, hogy a szívemet, lelkemet odaadjam neki. Soká tartott a várakozás. Már-már elcsüggedtem és elkészültem az örök egyedüllétré, mikor megjelentél te. Megváltozott körülöttem a világ. Megszerettem olyan dolgokat, miket eddig észre sem vettem. Megszerettem a zöldelő bokrot, a benne fészkelő kicsi madarat, megszerettem a langyos tavaszi szellőt, mely körül fogja az arcomat. Megszerettem kis kertünket, megszerettem a falumat, melynek magánossága eddig börtön volt lelkemnek, most templomom nekem, megszerettem az életet, a világot. Élni és szeretni, szeretni mindig csak tégedet.

dásnál. Nem úgy áll a dolog, hogy a parlamentnek nincs ellenzéke s hogy ennél fogva a kormány a parlamentáris-mus eivének megvalósítása szempontjából minden áron ellenzéket akar teremteni, hanem úgy, hogy a liberalis párt bomlását többé Széll sem tudja megakadályozni, amiért is jobbnak látja a legnagyobb állambölcseleg mezébe burkolóznia s előre hirdetni, hogy a párt-bomlást ő maga akarja.

Debreczen augusztus 31.

A Henczi-botrány ellen. A debreczeni függetlenségi párt legközelebbi gyűlést fog tartani a Henczi-ügyben. Valóban ideje már Debreczennek is megmozdulni, mikor az ország számos városa kifejezte tiltakozását a minden jó erzést megbotránkozató ocsmányság ellen.

Legutóbb Kecskeméten volt az ügyben népgyűlés, melyen Kossuth Ferencz is részt vett. A népgyűlés rosztalját fejezte ki az ünepély miatt, de a törvényhatóságokhoz tiltakozás végett küldendő átiratra vonatkozó indítványt nem fogadták el.

Nem akarunk a határozat bírálatába blemenni, de mi ezt azon lagymeleget politika eredményének tartjuk, melyet semmi körülmények között, de főképen most nem tudunk helyeselni.

Talán nem kötöttek paktumot a Henczi-ügyre nézve is?!

A függetlenségi párt elnöke Kossuth Ferencznek vasnapra várt nyilatkozatát a Hentzi-ügyre vonatkozólag nyomban követni fogja a függetlenségi párt arnyalatának állásfoglalása is. A jövő hét első napjaiban ugyanis, mint a »Kel. Ért.« írja, visszaérkezik Ugron Gábor is és miután a vezetése alatt álló párt legtöbb tagja már a fővárosban időzik, bizonyára meg fogja ragadni az első alkalmat, hogy párthiveivel a kormány-nyal szemben elfoglalandó álláspontjára érintkezzék. A Hentzi-kérdés ügyében a két arnyalat közt aligha lesz eltérés.

Es Gwymplain felett, mosolyogva lágy hangon, hizelegve hazudott. Jól betanulta a leokéjét:

— Mindig és mindent szerettem. Engem is mindenki szeretett. Most nem szeretek már senkit, csak téged, egyedül téged, édes mindenségem, foglak szeretni örökké.

Es rá gondolt annak az asszonnynak utolsó csókjára, utolsó ölelésére.

Mikor már a lakodalom napját is kitűzték, megjelent az az asszony. Ilonka csak egyszer látta, egyetlen egyszer találkozott a tekintetük és mégis, mikor Szendrey Arthur e tünt egy szép napon, tudta, hogy az a két szem ölte meg a boldogságát és elrabolta tőle a visszanyert világot.

... De belehalt, mikor a torzarcau Gwymplain elhagyta. A gyöngék, a törékenyek, a romantikusok könnyen, hamar és szívesen halnak meg. Könnyebb és édesebb meghalni, mint szenvedni. Szendrey Arthur ént leánykám nem ölte meg magát. Mert az a mese volt, ez meg a valóság.

... En csak sirni tudok, mikor feltűnik néha álmatlan, csendes éjszakákon: a fehér Dea és a fekete Gwymplain.

Erzsébet királyné emlékezete. Szeptember hó 10-én; mint Erzsébet királyné gyászos halálának évforduló napján a bukaresti katolikus székes egyházban gyászistenisztelet lesz, melyen az érsek maga fogja a misét szolgálatni.

Az országgyűlési néppárt jövő vasárnapon Szabad Barandon a róm. kath. templom előtti téren népgyűlést tart, melyen Zichy János gróf orsz. képviselő fog elnökölni. A néppárt parlamenti működéséről Rakovszky István orsz. képviselő fog beszámolni. A választók jogairól és kötelezettségeiről Auer szerkesztő, az egyházpolitikai törvényekről Károlly Máté pápai kamarás fognak beszámolni.

A magyar orvosok és természetvizsgálók XXX. vándor gyűlése Szabadkán: A gyűlés 3. napján kedden délután Wittmann Ferencz műegyetemi tanár mondott nagyrészt felolvasást, a melyben főleg a drótnéiküli táviratozással foglalkozott. Szerdán, aug. 30-án délelőtt az orvossebészek szakosztály ülésén értekeztek: Sándor főorvos, Tanárky szegszardi főorvos, Tener Nátán egyetemi tanár, Frank Ödön egyetemi tanár, Wilhelm főorvos, Genersics Vilmos, Klasz Pál. A természettudományi szakosztály ülésén értekeztek: Horváth Géza, Kanusz István és Staub Mór. A választmány elhatározta, hogy a jövő XXXI-ik vándorgyűlés helyéül Bártfa szab. kir. várost választja. A közp. választmány új tagjaivá megválasztották: Dollinger Gyula dr. egyetemi tanárt, Tóth Lajos dr. miniszterelnöki oszt. tanácsost, M. Dretz Sándor dr. egyetemi tanárt. Halavits Gyulát, Jablonosky József rovarváltási állomás főnököt, Pavlovits Simon t. főorvos, Barte A. dr. ker. orvost, Békeffy Gyula drt és Farkas Zsigmondot. Ezzel a szakosztályi tudományos előadásokat bevégezték és a vándorgyűlés tagjai d. u. 3 órakor a palicsi fürdőbe rándultak, a hol Révfő Jenő fürdőorvos bemutatta a modernul berendezett fürdőt. A város azután a vándorgyűlés tagjainak a tiszteletére bankettet rendezett. Holnap lesz a záró ülés.

A Hentzi ügy.

Közöltük a napokban a hajdu-böszörményi függetlenségi pártnak a Hentzi ügyben hozott s a kerület országgyűlési képviselője Szinay Gyula által az országos függetlenségi párt-hoz felterjesztett hazafias határozatát.

Az országos függetlenségi párt elnöke Kossuth Ferencz a felterjesztés folytán Szinay Gyula képviselőhöz a következő levelet intézte:

B.-Pest, József-körut 47.
1899 augusztus 29.

Tisztelt Barátom!

Kerület függetlenségi pártjának a Hentzi-ügyben hozott hazafias határozatát megkaptam, a kérésnek megfelelően annak idején pártunk legelső gyűlése elé terjesztem.

A mellékelt levélben válaszomat küldöm a kerületnek, kérlek azt illetékes helyére juttatni szíveskedjél. Üdvözöl igaz híved: Kossuth F. s. k.

A hajdu böszörményi függetlenségi párt-hoz intézett, annak elnöke, id. Uzonyi Péterhez címzett levél pedig, — a mely erős de igazságos bírálatot mond az általános nemzeti közöny felett, — így szól:

Budapest, József körut 47.
1899 augusztus hó 29.

Mélyen tisztelt Elnök ur!

A Hajdu böszörményi függetlenségi és 48-as pártnak a Hentzi ügyben hozott és velem, mint országos pártunk elnökével közölt határozatuk olvasásával az öröm és fájdalom érzései hullámoztak keblemben.

Az öröm hogy akadt egy talpalatnyi föld az országban, mely megmozdult, hogy akadt egy idege ennek a nemzetnek, mely a mélt-

atlan támadásra megrándult; hogy akadt egy hang, mely a korbácsütésre feljajdult; hogy akadt még magyar ember, a ki megtorlást kíván, ha nemzetét önértékében megsértik.

De ezt az örömet elnyomja a fájdalom; mert nem látom nemzetemet, mint a sebzett oroszánt talpra állani — nem látom az egész nemzet féltékenységét országunk becsületéért; nem hallom az egész nemzet felszisszenését az arczulsapásra; — nem hallom a megtorlást kívánók hatalmas moráját.

Csendes minden... Magyarország alszik. Mióta a mostani kornak dalolná a költő: »Hazám, Oly rég voltál te nagy, hogy Nagyságod híre csak mese talán?«
„De bizzunk! Talán lesz még ünnepe a világon!»

Talán az önök férfias fellépése már i első pillantása az újra ébredő nemzetnek? Talán buzdító példa lesz? Üdvözlöm érte önöket, melegen üdvözlöm.

Mi bennünk nem fognak csalatkozni. Az orsz. függ. és 48-as párt, mint mindig, úgy most is fogja tudni köteleességét.

Mi harciba megyünk nemzetünk becsületéért, csak az ütközet zaja felrázná az alvó nemzetet.

Vajjon fel tudjuk-e ébreszteni? Méltóztassék elnök ur szívesen fogadni üdvözlőtem kijelentését és azt pártunk tagjaival közölni.

igaz híve

Kossuth Ferencz, s. k.

A rennesi tárgyalás.

— Saját tudósítónktól. —

Rennes, aug. 30.

A tárgyaló teremnek ma is rendezés képe van. A tanuk padján Mercieren kívül egyetlen katonatiszt sincs. Az első tanu ma Mayer Pál egyetemi tanár, az Institut de France tagja, a keziratokat kutató intézet igazgatója volt. A Zola-pörben arra a kérdésre, hogy nem zsidó-e, ezt felelte:

— Anyám párisi asszony, atyám Joigny-ból való az első áldozásban a Saint Sulpice templomban részesültem és 16-ik évemig a kath. katé tanai sz rint nevelkedtem. Tehát katolikus vagyok, ámbár Drumont a Franceban zsidónak mondott.

A tanu következőket adja elő: Már a borderónak a Matinben közölt fakszimilije után megvoltam győződve, hogy a borderó Walsin írása. Ma már nincs szakértő, aki ne mondaná, hogy a borderó írása természetes és aki azt állítaná, hogy nem Walsin írása.

A következő tanu Molinier tanár, a ki Mayerrel ugyanegy intézetnél működik. A következőket mondja:

— Csatlakozom Mayer ur véleményéhez. Egész életemen át kéziratok tanulmányozásával foglalkoztam és bizonyos, hogy a borderó Walsintól való. Vannak ugyan hasonlatosságok Dreyfus írása és a borderó közt, amilyenek egy ország és egy kor embereinek írásai között elő szoktak fordulni, de viszont sok eltérés is van, míg ellenben a borderó és Walsin írása nemcsak hasonló, hanem semmi eltérést nem mutat.

Mercier szót kér.

Általánosán feltűnt, hogy Mercier viselkedése két nap óta megváltozott. Tegnapelőtt, mikor az a hír terjedt el, hogy Angliába akar költözködni, rendkívül jókedvű volt és tréfás megjegyzéseket tett a katonatiszteknek. Tegnap felszólalt, hogy Mathieu Dreyfust megvédelmezze az ellen a vád ellen, hogy Sandhert megakarta vesztegetni.

Elnök: Mit kíván tábornok ur?

Mercier megjegyzi, hogy Greiner prepektus, akit a napokban kihallgattak, a semmitőszék előtt azt vallotta, hogy Walsin Mathieu Dreyfus följelentése óta erősen megváltoztatta írását és különösen arra fektetett gondot, hogy betűi kerekbbek legyenek.

Merciernek ez a kijelentése nagy feltűnést kelt és mindenki kíváncsi arra, hogy mit jelent a tábornoknak ez a legújabb koncessziója.

A következő tanu Picard Emil, az Institut de France tagja. Ez a tanu Damange kérdésére előadja:

— Majus hónapban egy barátomnál találkoztam Schneider ezredes osztrák-magyar katonai attaséval.

Carrière kormánybiztos: Tiltakozom e tanu indikációja ellen.

Előki: Ne említs néveket.

Picard: Ez a diplomáciai ágens erős szavakkal tiltakozott bizonyos francia tiszték viselkedése ellen, akik nem hisznek idegen tiszték becsületszavának. Ez az ágens azt is mondta nekem, hogy Walsint közönséges csalónak tartja. Azt a határozott benyomást nyertem, hogy ez az ágens Walsint tartja a borderő szerzőjének.

Páris, aug. 30.

A rue Chabrol ma éjjel nyugodt volt. Guérinnek néhány társa éjjel a ház tetejére ment, hol 4 óra tájban maga a vezér is megjelent. A rendőrszolgálatot most is úgy végzik, mint tegnap. Azt hiszik, hogy Guérinék ügye nemsokára dűlőre jut.

Táviratok.

A csehországi hadgyakorlatok.

Prága, aug. 31. A király vonata 7 percznyi késéssel érkezett a felelőztelt Ferenz József pályaudvarra. Ő felsége üdvözölésére megjelentek: Coudenhove gróf helytartó, Podlipny dr. polgármester és a cseh északi vasutak néhány főbb tisztje, továbbá Coudenhove grófné, a helytartó felesége, Herbert báróné és több más nőly. Az egész perron és a parkutca több ezer főnyi közönséggel telt meg. A pályaudvar előtt, az udvari varóterem bejáratánál a városi tanács és a községi képviselőtestület tagjai gyűltek össze. Ott várták az uralkodót számos más közsegi polgármesteri és küldöttségei is. Mikor az udvari külön vonat a csarnokba berobogott, a jelenvontak lelkes szava és hoch kiáltásokban törtek ki. Ő felsége Paar gróf főhadsegéd és Höhnell lovag szárnysegéd kíséretében szállt ki az udvari szalonkocsjából. Coudenhove gróf helytartó üdvözölő beszéde után ő felsége néhány barátságos szót váltott a helytartóval, Schilhawsky altábornaggyal és Podlipny dr. polgármesterrel.

Ezután előlépett Podlipny dr. és cseh nyelven a következő beszéddel üdvözölte a királyt:

„Felsőleg legkegyelmesebb apostoli császár és király! Királyi fővárosunkat nagy tisztesség érte az által hogy felségednek megengedni méltóztatott, hogy én, mint a város polgármestere, Felsőleg előtt a régi híres cseh királyság fővárosa lakosságának leg-lázalatosabb hűségét kifejezésére jut-tason és Felsőleg előtt letegyen legalázatosabb hódolatát az Felsőleg fényes trónja hoz kiven ragaszkodó népnek. Kérem Felsőleged, fogadjon kegyesen érzelmeink tiszteltteljes kifejezését és engedje meg egyszerűsággal, hogy azt az alázatos kérelmet leírjassam elő, méltóztatassék Felsőlegnek ben-nünkét, abban a szerencsében részesíteni, hogy jövőre hosszabb ideig tartózkodik Felsőleg elődei régi tiszteletreméltó székhelyén, hogy az egész cseh nép örülhesen ennek a kegynek. Legtörőbb óhajta a lakosságnak, most inkább mint valaha, hogy Felsőlegnek méltóztatásának meggyőződnie a népnek a fenkölt uralkodó-házhoz való legőszintebb odaadásáról és hogy ily módon a korona és a nép között való szent kapcsok még inkább erősödjenek. Az idő válságos és az igények mérhetellenek. Annál nagyobb érdekünk, hogy Felsőlegnek legmagasabb kegye virágzásnak induljon városunk fele, a királyság feje (caput) felé forduljon, mert ezáltal az egész királyságra is örvedetesebb napok virrad-nának.”

Erre ő felsége cseh nyelven a következőket válaszolta:

„Örömmel fogadom a szeretett cseh királyságom fővárosának lakossága nevében kifejezett hódoló üdvözlését és annak a lo-

jális dinasztikus érzésnek a bizonyítékait, a mely szavaiban foglaltattott.”

Azután német nyelven ezt mondta a király:

„Vajha a királyi főváros állandó és nyugodt fejlődésnek az áldásait élvezhetné. Prága sorsát és jöletét atyai érdeklődéssel kísérem.”

Ezután ő felsége az udvari varóteremben a park-utcába ment, a hol bemutatták neki a prágai városi tanács és képviselőtestület tagjait, a kik közül az uralkodó néhányat barátságosan megszólított. Azután a külvárosok küldöttségét mutatták be. Ő felséget mindjárt megjelenésekor újra lelkes szava és hochkiáltásokkal fogadta a közönség. A bemutatás után a király a Gotterhalte hangjai mellett ellépett a kivonult polgárorseg előtt, majd visszament a varóterembe a perronra, ahol még egy kis ideig Coudenhove helytartóval és Schilhawsky altábornaggyal beszélgetett. Azután a helytartóval, a ki a királyt az udvari szalonkocsjába kíséri és a kísérettel a közönség viharos szava és hoch kiáltása mellett az udvari kocsjába szállt, a mire a vonat elindult.

Hegedűs miniszter itthon.

Budapest, aug. 31. Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter ma ide érkezett.

A budapesti egyetem megnyitása.

Budapest, aug. 31. A budapesti egyetem központi épületének berendezése — dacára a munkálatok lázas siettetésének — szeptember hónap közepe előtt nem lesz befejezhető. A vallás- és közoktatásügyi miniszter ennek folytán elrendelte, hogy a budapesti egyetemen a beiratások ez évben ne szeptember hó 1-én, hanem szeptember hó 14-én kezdődjenek és bezérőlag szeptember hó 21-ig tarthatnak, a lezárókönyveknek az egyes tanárok által való látatása szeptember hó 24-ig fejeztessék be, az előadások pedig szeptember hó 25-én mindegyik karon okvetlenül megkezdődhetnek.

A vizsgálatok valamint az egyetemi tanács és karok minden egyéb működése (ülések, felavatasok stb.) azonban változatlanul szeptember hó elsejével vessik kezdetüket.

Egyszermind felhívta a miniszter az egyetem tanácsát, hogy a tanulmányokban az idővesztés által okozott mulasztások helyre-pótlása iránt javaslatot tegyen.

Farkasok nyáron.

Nyitra, aug. 31. Sipkó és Sterbusz nyitrai megyei községekben már hetek óta garázdálkodnak a farkasok. Nappal meghuzódnak a közelfekvő erdőségekben, de éjjelre bejárnak zsákmányolásra nevezett falvakba, hol óriási kárt tesznek a baromfiakban, de különösen a juh-állományban. A türehtetlen helyzet megszüntetése végett a du-vadakra még a héten hivatalos hajtóvadászatot rendeznek.

Krematorium Budapesten.

Budapest, aug. 31. Egy olasz (milánói) krematorium vállalat, melynek képviselője jelenleg a fővárosban tartózkodik; a belügyminiszterhez és a főváros tanácsához ajánlatot akar beadni egy Budapesten felállítandó legújabb szerkezetű minta-krematorium engedélyezése végett. Ha az engedélyt sikerül megkapniok, akkor a krematorium egy éven belül fel lesz állítva. E vállalat, hogy a közönséget az új intézménnyel megbarátkoztassa, a halottégetést egy égis ingyen akarja végezni.

A csorvási csodadoktor.

Budapest, aug. 31. Sokszor gyűlt meg már a baja a hatóságokkal a csorvási csodadoktornak. Mészáros gazduramnak, a miért patientsit gyógyítgatja; de mindhiába, messze földről zarándokolnak hozzá a valódi és képzelet betegok, úgy, hogy egy-egy vasárnap vagy ünnepponon egész kocsitábor áll meg különben szép, városi külsejű háza előtt. Hiába

szabadkozik, gyógyító tudományának oly messze híre van, hogy minden hatósági tilalom dacára kénytelen — mint mondja — felebaráti szeretetből a hozza tóduló betegeket gyógyítani. Nem mindennapi dolog, hogy a patientseket meg szokta vizsgálni, Eleg ráéreznie a beteg körmére, hogy megállapítsa a bajt. Azután saját patikájából előveszi a gyógyszert, a melyert aztán a felek bu-ásan fizetnek. Ir különben a csodadoktor recepteket is, melyeket egy időben — mig be nem tiltották — a környékbeli gyógyszereszek ki is szolgáltatottak. Ugy fogott ki a csodadoktor e hatósági tilalmon, hogy a recepteket Bécsbe küldte, a honnan a gyógyszereket meg is kapta. Ezt látva a Csorvás község környékében levő községek gyógyszereszei közül egyesek szintén nem idegenkedtek a gyógyszerek elkészítésétől. Csak a napokban történt, hogy egy községbeli gyógyszerész több barátjával p raszt ruhába öltözve elment a csodadoktorhoz és magukat megvizsgáltatván, recipet kértek, a melyet bevitték eg békésmegyei község gyógyszerészéhez, a ki a gyógyszert szó nélkül elkészítette. Az illetők feljelentették az esetet Békésmegye alispánjának, ki az ügyben szigorú vizsgálatot indított.

Tanár és tanítvány.

(A realiskola botránja.)

— Távirati tudósítás. —

Sopron, aug. 31.

Szeptember 7-én érdekes tárgyalás lesz a soproni járásbírósnál Gonzales bíró előtt Steiner Miksa tanuló ki a soproni realiskola VI. oszt. júniusban jeles eredménnyel végezte, becsület sértésért panaszolta be a realiskola két tanárát Dr. Veszprémi Vilmost és Dr. Mika Károlyt. A pör kimenetelét Sopronban és egész vidékén óriási érdeklődéssel várják. Előzményei a következők:

Firnberg Salamon és Steiner Miksa, a VI. osztály jeles tanulói néhány más társukkal együtt egy zöldbéli vendéglőben taktak. Dr. Veszprémi Vilmos tanár ezt meglátta, de nem szólt ez esetről senkinek, csak az iskolai év végén az osztályozáskor, ügylátzik nem az volt a szándéka, hogy a „bűnösöket” megjavítani igyekezzék, hanem hogy megtorlást gyakoroljon velük szemben.

Dr. Wallner igazgató kérdőre vonva a bűnbeesett diákokat, Steiner bevallotta a terhére rótt cselekményt, ellenben Firnberg tagadott, miért Steiner (aki melleleg mondvá kifogástalan jeles tanuló volt mindig és már két év óta özvegy anyját is fenartotta keresmenyéből), a magaviseletből csak keletest kapott; Firnberg pedig hármast s ez által elvesztette ösztöndíját s tandíj mentességhez való jogát.

Julius elején a bécsi lapok azt a hirt hozták, a mely különben később hamisnak bizonyult, hogy Firnberg Badenben agyonlőtte magát. Aznap este Steiner egy fiatal magánbivatalnokkal sétált a Papréten. Egyszer csak eléjük került Veszprémi tanár. Steiner társa megszólította őt: „Tanár ur hallotta, hogy Firnberg agyonlőtte magát? Ugy? felelt a tanár és elsietett. — Egy rongyos hármast miatt” — szölt még utánna a fiatal ember.

Másnap reggel Wallner igazgató az iskola szolgáival magához hívatta Steinert. Szűnődő lévén, Steiner nem tartozott volna az idézésnek engedelmeskedni, azonban ő — mint jó rajzoló — még a tanév végén megígérte az igazgatónak, hogy a szertár részére egy bizonyos képet fog rajzolni. Azt hitte tehát, hogy most e végett hivatja az igazgató és sietett a szolgálta után.

Az igazgató irodájában ott volt Veszprémi tanár is, amikor Steiner odaérkezett.
— Steiner! Mi történt tegnap a Papréten? — szolt az igazgató.

— Semmi — felelt a fiu ártatlanságának teljes tudatában. Ekkor Veszprémi tanár okirohant Steinernek, pimaszolta, gazemberezte, sarczul ütötte az igazgató hivatalos irodájában.

— A tanuló tiltakozott. — Ha nem nézném a helyet, ahol vagyunk — így szolt — ezt megkeserülne tanár ur, de így is megfogja banni.

Ezeket a szavakat halotta Dr. Mika Károly tanár, ki éppen akkor lépett be. Ez is megrohanva a fiut, pimaszolta és így kiáltott reá:

— Most takarodj haza, lödd magadat te is föbe és ird meg a végrendeletedben, hogy miattam tetted!

Ezért panasolta be Steiner a két tanárt, s tanuul megidézte Dr. Wallner igazgatót. A szeptember 7-iki tárgyalás igen érdekesnek ígérkezik. A közönség soraiban igen sok elitelő hang emelkedik a két professzor ellen Veszprémi tanár aránylag rövid szolgálati ideje alatt már a harmadik helyen működik s bár fölőbb való jó szakembernek tartják, hirtelen kitörései miatt a tanulók rettegnek tőle és hogy nem ok nélkül, azt mutatja a szóban levő eset. Dr. Mikától különösen azt veszik rossz néven, hogy az általános szeretetnek örvendő jeles diáknak öngyilkosságot ajánlt. Annál súlyosabb megítélés alá esik ez a különben is kvalifikálhatatlan eljárás, mert Steinernek egy 19 éves bátyja pár év előtt minden alapos ok nélkül — agyon lötte magát.

Az esetről az igazgató jelentést tett a főigazgatónak. Öv. Steiner is panaszt emelt közvetlen a miniszternél, de addig semmi sem történt. Azonban betetőzi a botrányt az, hogy Wallner igazgató az ügy eldőltéig nem akarja Steinert felvenni a VII. osztályba, valószínűleg a tanári tekintély vesszőparipáján lovagló urak pressziója alatt. Steiner 6 évig jeles előmeneteli és kifogásalan erkölcsű tanuló volt, most ártatlanul áldozatává lett egy tanári brutalitásnak, a miért ő követheti a követeli is meggyalázóinak megbüntetését; de ő semmiféle fegyelmi büntetést nem kapott, az országnak semmiféle iskolájából ki nem záratott, tehát hogy lehet megtagadni tőle a felvételt?

Feszültséggel varják az ügy eldöntését.

HIREK.

* **Kossuth Ferencz levele.** Lapunk politikai rovatában két levelét közöljük pártunk elnökének Kossuth Ferencznek. Az egyiket Szina Gyulához, a h.-bösszörményi kerület képviselőjéhez, a másikat Uzonyi Péterhez, a h.-bösszörményi választókerület függetlenségi párti elnökéhez intézte. A leveleknek nagy politikai fontosságuk van. Kossuth Ferencz kijelenti, hogy a Hentzi merénylet miatt a parlament megnyílásakor hadat üzen a kormánynak. A függetlenségi párt képviselői sorakoznak mellé s talán sikerül felrázni az alvó nemzetet. Ez a levél utját vágja minden olyan magyarázatnak, mely azt akarja a nemzetel elhitetni, hogy Kossuth Fe-

rencz a Hentzi ügyben tartózkodó álláspontot foglal el. Kossuth mint mindig, — úgy most is kibontja pártunk nevében a lobogót s igyekezni fog megtorlást szerezni a hazafias érzést felháborító merényletért. A levelek lapunk mai számában megjelent Hentzi ügy című cikkben olvashatók.

* **Ülés a városházán.** A városháza kistanács termében ma d. e. tanácsülés volt, melyen folyó ügyeket tárgyaltak. Az ülésen, melyen Komlósy Arthur h. polgármester elnökölt, szabadságideje után először vett részt Vécsey Imre tb. főjegyző, a jog és pénzügyi bizottság elnöke.

* **A rendőrség köréből.** Dr. Boldizsár Kálmán III. ker. r. kapitány két havi szabadság idejéről — mely idő alatt teendőit Mile Pál r. gyakornok végezte — már hazaérkezett s mint értesülünk, hivatalát szeptember 3-án elfoglalja. — Dr. K. Tóth Mihály I. ker. r. kapitány, tb. tanácsnok, hat heti szabadságidejét szeptember hó 1-én kezdi meg, mely idő alatt Jeney Miklós r. fogalmazó fogja helyettesíteni, tekintettel azonban arra, hogy nevezett r. fogalmazó ma is még súlyos beteg, az I. ker. rendőrkapitánysághoz Vég Gyula h. rendőrfőkapitány Mile Pál r. gyakornokot helyezte át.

* **Aszfaltozzák a gróf Dégenfeld tért.** Városunk legrendab tere volt eddig a Tisza-palota háta mögött elterülő gróf Dégenfeld tér. Az eső viz ott gyűlt meg rendszeren, a kofasátorok hulladékai pedig egész dombokat alkottak itt is-ott is. Ennek az idilli állapotoknak most már vége van. Az aszfalt koczkák és a nagy üstök már a tér minden oldalán el vannak helyezve a munkások pedig jóvában dolgoznak. Két-három nap alatt úgy rendeződik a Dégenfeld tér, ép mint a kis templom környéke.

* **Elhagyott gyermekek gondozása.** Megemlékeztünk már többször arról az üdvös miniszteri rendeletről, mely hivatta van egy nagyon is elhanyagolt kérdést megoldani. A rendelet a 7 éven alóli lelenzerek vagy teljesen árva gyermekek gondozását az országos betegápoló alap terhére akarja eszközölni. Debreczen város tanácsa azonban nagyon felértette az egész rendeletet s annak intencióját. Fogta magát s hatályon kívül helyezte 86/2826 bkgy. sz. helyhatósági rendeletét, melyet a jelzett miniszteri rendelet egyáltalában nem tesz feleslegessé, csak kiegészít. Mert a miniszteri rendelet első sorban a fővárosban egyre szaporodó lelenzerek felneveléséről gondoskodik s legfeljebb a teljesen árva, 7 éven aluli gyermekeket vonja bele ebbe a kategóriába. Szóval nem intézkedik a névtelen s dajkaságba adott gyermekekről, kikre nézve a hatályon kívül helyeztet helyhatósági rendeletkiterjeszkedik s kiknek száma a Debreczenhez hasonló nagy városokban egész légió. — Természetes tehát, hogy a tanácsbotlásá be-láthatatlan zavarokat fog szülni s éppen nem alkalmas arra, — hogy a jelzett miniszteri rendelet üdvös hatását Debreczen városa is érezhesse. Vég Gyula h. főkapitány e tárgyban sürgős jelentést tett a tanácshoz felvilágosítást adva eljárásáról. Az egészben pedig az a tanulság, hogy avatatlan elmék a legjobb eszmét elrontják s parva prudentia regitur — Debreczen.

* **Méneztulajdonosok figyelmébe.** A földművelésügyi miniszter, értesíti a ménes-tulajdonosokat, hogy a kik eladó ménlovajkat megvétel végett, egyes lótenyésztési intézetek részére felajánlották, lovaikat szeptember 16-án fogjuk Debreczenben felülvizsgálni. A felülvizsgálat Nyiregyháza pedig szept. 18-án lesz. A miniszterium azonban kijelenti, hogy a megvásárolt lovak arát esetleg csak 1900 január elsején folyósítja az

államkincstér. Hát biz ez furcsa intézkedés, a gazdákra nézve meg éppen nem vigasztaló.

* **E. Kovács Gyula emléke.** A Segesvárott elhunyt költő-művészek emléket készítenek állítani sirja fölé es szobrot dicsőségének színterére, a kolozsvári Nemzeti Színházban. Művészi érdemekben gazdag színészi pályájával részolgált a nemzet elismerésére, mindeket megrendítő halála pedig azok közé a kiváló közé emelte, kikre mindig büszke kegyelettel emlékszik vissza a háza. Ezért fordul most az erdélyi társaság színe-javából alakult illustis bizottság, melynek élén Jókai Mór áll, az egész országhoz s adakozásra szólít fel mindenkit, hogy méltóképpen meg lehessen örökíteni E. Kovács Gyula emlékét. — Az adományokat Szekula Ákóhoz, az Erdélyi Bank igazgató-ági tagjához, az emlékbizottság pénztárosához kell küldeni.

* **Váratlan pénztárvizsgálat.** Tegnap váratlan pénztárvizsgálat volt a városházán. Komlósy Arthár helyettes polgármester elnöke alatt egy bizottság vizsgálta meg az alapítványi pénztárt és a vizsgálat alkalmával minden rendben talált.

* **Kutya veszedelem.** A rendőrség értesítése folytán végre valahára komolyan hozzá láttak a kóbor kutyák kirtásához. A mint azonban a rendőrség komolyan akar, a polgárság nem vesz tekintetbe. Tegnap például 10 kutya tulajdonost jelentettek fel, kik szájkosar nélkül vezettek kedvelt állataikat. A rendőrség példás büntetésben fogja őket részesíteni. És ez helyes intézkedés. Csak így lehet kikerülni, hogy havonként 10—12 ember ne menjen fel kétségbeesve a budapesti Pasteur-intézetbe.

* **A rablótámadás áldozata.** Megirtuk tegnap, hogy Dudás Lajos dohányost és családját megfáradta két ismeretlen ember s nyolcszor rálőtt. A lövésekből kettő találta Dudást, a kit gyógykezelés végett a közkórházba szállítottak. Kezelő orvosai tegnap délelőtt kutattak a lapoczkájában a hátába furódott golyók után s az orvosoknak sikerült mind a két golyót szerencsésen eltávolítaniok. Dudás Lajos pár hetes muva teljesen gyógyultan hagyhatja el a közkórházat.

* **Koldus csavargók.** Valósággal megdöbbentő az az állapot, mely Debreczenben, egy majdnem 70.000 lakosu városban uralkodik. Lépten-nyomon kéregető, gyanus külsejű alakok állítják meg a járó-kelőt, alamizsnát kérve. Felhívjuk a rendőrség figyelmét ezekre a szemérmellen, sőt közveszélyes kéregetőkre, kik már hetek óta üzik jövedelmező mesterségüket.

* **Egyházmegyei közgyűlés.** Az alsó-szabolcs hajduvidéki ev. ref. egyházmegye tegnap tartotta meg nyári közgyűlését Zsigmond Sándor esperes és Lengyel Imre egyh. gondnok elnöke alatt. A gyűlés a megyeháznál pontban kilenc órakor nyitotta meg Zsigmond Sándor esperes, mely után az újonnan választott egyházmegyei világi tanácsbíró gróf Dégenfeld Pál tette le a hivatalos esküt.

Eröss Lajos p-ladányi lelkész a debreczeni főiskola dogmatikai tanszékére történt megválasztása alkalmából beadta lelkészi állásáról lemondását. Egyszermind lemond egyházmegyei tanácsbíró állásáról.

Tudomásul véterik, egyszermind Eröss Lajosnak egyházmegyei hivatalos működéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavaznak, az új tanácsbíróra a szavazatok beadására határidőül f. évi december 31. kitűzetik.

Az esperesi jelentés elszomorító dolgokat tartalmaz. A korcsmák vasárnaponként népesebbek a templomnál, az utcák zajosak a részeg lármájától, Istenkaromló szavakat hallhatók a gyermekek, félhörtök s minden rendűek szájából, a családi béke sokaknál ismeretlen fogalom, bizalommal papja iránt nem viselkedik senki, inkább megy a törvényszékre békülni, vagy válni, mint a lelkészhez, ki szelid és bölcs szavaival bizonyára inkább tudna ismert bajukon segíteni.

edés, a
taló.
Seges-
készül-
ségének
házban.
bálya-
minde-
közé a
ke ke
rt for-
ból ala-
Jókai
ra szó-
meg le-
mlékét.
az Er-
mléki-

Tegnap
házban.
ármes-
ta meg-
alkal-

ndörsg
molyan
hoz A
akar, a
p pél-
t te k
kedvelt
ésben
kedés.
onként
esve a

egituk
és csa-
ber s
találta
özkör-
p dél-
furo-
került
aniok,
gyul-

meg-
enben,
ural-
ülsejü
zsnát
ezekre
tökre,
mes-

alsó-
te teg-
mond
dnok
pont-
mond
vá-
gróf

deb-
ortént
i ál-
egy-
Eröss
ésért
z uj
időül

gokat
népe-
ak a
hall-
ren-
eret-
vi-
zékre
z, ki
tud-

Születési eset volt a múlt évben az egyházmegyébe 4820, mely számnak 7.4% esik a törvénytelen szülöttekre. Halálozás volt 3382. Hazasságra lépet 1014 pár.

A közgyűlés az esperesi jelentést egész terjedelmében és részletében is külön-külön tudomásul vette.

A 600 frtnyi állansegélyről szóló jelentés tudomásul vétetik.

A közgyűlésen nagy vita folyt a felett, hogy kiengednek-e a kezéből két iskolát, átadták-e az államnak?

Végre is a közgyűlés azt határozta, hogy ujjabb hirdetéseket eszközöl a tanítói állásokra, ha jelentkező most sem akad, teszik meg a lépéseket az államosítás érdekében. Padrah Sándor a határozat ellen felelőszóval jelentett be.

A tanügyi bizottság jelentése általános-ságban azt emeli ki, hogy a fiuknál az előhaladás jó, ellenben a leányoknál nem igen kielégülő.

A tanügyi bizottság előterjesztést tesz az iránt, hogy az egyházmegye 9 körre osztás:ék fel, melyek mindenike külön iskolavizsgálókkal lattassék. el.

A közgyűlés az indítványt elfogadja. A számadások vizsgálatáról szóló jelentések tudomásul vétele után a közgyűlés d. u. 2 óra-
kor véget ért.

*** Hivatalnok és kerítőnő.** Elég furcsa, de nem egészen szokatlan kombináció. A neveket ezuttal elhallgatjuk. Egy fiatal városi hivatalnok egy nem éppen fiatal, de fiatalokat csábító hölgygel ment végig tegnap este egyik népesebb utcán. Ez még nem lett volna fel-fűnő dolog, de mindketten egy-egy szajkosárral el nem látott kutyát vittek magukkal. Egy rendőr fölírta a neveket s így kerültek össze a hivatalnok s a kerítőnő nevei, a mi — állítólag — a kerítőnőnek esik rosszabbul.

*** Kettős esküvő.** Bennünket debrecze-nieket közeli érdekel annak a kettős esküvőnek lefolyása, melynek színhelye a vizivárosi templom volt. Fővárosi tudósítónk a következőket írja: A vizivárosi Szent-Anna templomban ma délelőtt 9 órakor kettős esküvő volt, egy fiatal pár esküdött egymásnak örök hűséget s egy öregabb pár, — a menyasszony szülei — részeseül ma 25 év után ismételtén az egyház áldásában. — Sternad Rezső posta és távirada számvizsgáló főpénztáros bájos leányát L e n k e t vezette oltárhoz ifj. W e i c h i n g e r Károly debreczeni háztulajdonos, s ugyanakkor ünnepelte Sternad Rezső és neje lilienfeldi Friedrich Erzsébet ezüst menyegzőjüket. A templom egészen megtelt előkelő közönnyel. Az esketés csendes mise előzte meg, mely alatt Schmidt Mariska szólója, a budai dalárda s az opera több tagjának közreműködésével gyönyörű dalok hangzottak le a kórusról. — Mayer Antal, Schlauch bitoros titkárja előbb az új part eskette meg, aztán az öregeket áldotta meg. A szertartásnál tanúk volt: Czeczik Antal ezredes és Müller Ferenc; koszorus leányok: Sternad Vilma, Müller Katicza és Józsa, Friedrich Etelka és Irén, Kanyó Margit Esküvő után a násznep a fűme szállóban fényes dejeunerhez ült.

*** Nem fogtechnikus, hanem fogművész.** A belügyminiszter ma érkezett leiratában tudatja Debreczen városával, hogy azon egyénektől, kik engedély nélkül használják a fogtechnikusi címet: e cím tiltassék el. A kinek nincs engedélye a foghuzásra, fogtömésre (plombirozás) az egyszerűen fogművész s nincs joga a haugzatos technikus címet használni.

*** Gyanus haláloset.** Debreczenben nagyon sok ember ismerte Orosz Péter bérkecsist. Tipikus alakjával kiritt a bérkocsi állomásról. Rosz szokása volt, hogy keresetnek legnagyobb részét megitta s e miatt aztán családi bekeje sem volt tökéletes. Gyakori perpatvar zavarta azt meg. Ez az ember tegnapelőtt meghalt. Halála dr. Balkanyi kerületi orvos előtt gyanusnak tünt fel s így a törvénytelen boncolás megejtését látta szükségesnek. Kettős gyanuok is merült fel. Halála előtt három nappal Orosz összeveszett családjával és akkor apósa Bojti Károly egy

bóttal végig vágott a fején. Egy nappal később pedig piócákat raktak rá s a vézést nem tudták elállítani. A boncolást tegnap d. e. megtartották s akkor az orvosok koponya csonttörést konstatáltak s ez lehetett a halál oka is. A boncolásról jkönyvet vettek fel s azt a vizsgálóbíróhoz teszik át. Orosz Pétert tegnap eltemették.

*** A kis szökevény.** Tegnap éjjel a rendőrök egy kis alvó gyermeket találtak a Miklós-utcán. P. i n c z e s Sándorok hívják a kis fiút, a ki megszökött H.-Szoboszlóról a szülei háztól s az aszfalton fogadott szállást. A rendőrség hazavitette a kis szökevényt.

*** Összegett munkás.** Néhány nap előtt a város teglvetőjében nagy szerencsétlenség érte Dihen Jónas 72 éves teglgyári munkást. Mikor este a szabad tűznél vacsoráját melegítette, a tűz ruhájába kapott. A szerencsétlen embert a n g o k vettek körül es súlyos égési s z e b é k e t szenvedett. — Azóta a közórházban gyógykozték, de eszmeletét e par nap alatt pillanatra se nyerte vissza. A szerencsétlen ember sérüléseibe tegnap betéhalt.

*** Utcai botrány.** Vasserström Adolf gyümölcskereskedő holt részegen ment végig a Piaç utcán s belekötött a járókelőkbe. — Szitkozódott, du ajkodott egészen addig, míg egy rendőr le nem fülelte. A börtönben csenderedett le csupán.

*** A kikapós diák.** A homonnai kereskedelmi iskola legmarkosabb tanulója Löbl Ferenc volt, a ki azonban kevésbé erősnek mutatkozott az érettségi vizsgálaton. Így történt aztán, hogy az iskola Herkulése megbukott. Löbl nem igen akart beletörődni a szomorú sorsba s fennén hirdette tanuló társainak:

— Majd én meg anitom ezeket a tanárokat!

Az erős legény korbacsot fogott s támadóállásba helyezkedett az iskola kapujában. Ott aztán nem csinált titkot tervéből:

— Megkorbácsolom az egész vizsgálóbizottságot, kezdve a miniszteri biztoson, vegezve a pedelluson.

Ugy látszik, szótartó embernek ismerték a legényt, mert a kinálkozó látványosságra az egész város közönsége összegyülekezett. Amde a tanárok is résen voltak s addig nem távoztak, míg rendőri segítség nem érkezett. — Haraszthy Miklós főszolgabíró megakartá engesztelni a haragos ifjút, de a mikor oem csilapodott, rendőrökkel vitette el. Löbl azonban nem tudta megbocsátani a főszolgabírónak, hogy nem engedte megkorbácsolni a tanárait s följelentést küldött ellene a belügyminiszterhez és a bírósághoz. A belügyminiszter megdicsérette a főszolgabírót s így tett a satoraljai-ujhelyi törvényszék is, a mely hasonlóképpen nem találta megengedhetőnek, hogy a tanítvány kutyakorbácscsal fenytse meg tanárait.

*** Halálozások.** A következő gyászjelentéseket vettük: fajdalommal megtört szívvel tudatjuk boldog emlékezetű jó férjemnek, édes atyáknak Kóbor Kornél m. kir. pénzügyi számellenőrnek folyó évi augusztus hó 30-án éjjel 11 órakor, életének 48-ik, boldog házasságának 23-ik évében bekövetkezett csendes elhunytát, Megboldogult kedves halottunk hült tetemei Nagyvárad (Deak Ferencz) utcái 2206. számú saját házunktól folyó évi szeptember hó 1-én délután 1/2, 5 órakor fogtak a róm. kath. szertartás szerint a Szt.-Anna-utcai sírkertben örök nyugalomra tételni. Az engesztelő szentmise-aldozat szeptember hó 2-én délelőtt 9 órakor lesz az egék urának bemutatva. Mely végtisztességtételre Istenben boldogultak rokonait, b-rátait, ösmerőseit bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1899. augusztus hó 31-én. Bánatos özvegye: özv. Kóbor Kornélné szül. Kuczik Erzsébet és gyermekei: Kornél és Gizella valamint számos rokonai nevében is. Az örök világon szíveskedjék neki! — Mely fajdalomtól megtört szívvel tudatjuk a felejtethetlen jó férjemnek, apának, só-

gornak és rokonnak farkasfalvai Mauchs Imre m. á. v. ellenőrnek folyó hó 30-án délután fel 3 órakor, életének 43-ik, boldog házasságának 17-ik évében 4 heti súlyos szenvedés után történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei szeptember hó 1-én d. u. fel 3 órakor fogtak az ág. evang. egyház szertartása szerint a Teleki-utca 78. számú háznál tartandó gyászima után Aradra szállítani. Mely végtisztességtétel rokonainkat, az elhunytunk kartársait szomorodott szívvel meghívjuk. Debreczen, 1899. augusztus 30. Bánatos neje: özv. Mauchs Imréné szül. Mihajlovits Paula. Gyermekei: Elemér, Imre, Sándor, Jenő és Adolfine. Édes anyja: özv. Mauchs Rezsóné szül. Magay Vilma. Testvére: Mauchs Róza férjével Cseh Lajossal. Sógornői: Mihajlovics Juliánna, Mihajlovics Alexandrine. Mihajlovics Hermin férjével Vikol Gergelyvel. Mihajlovics Arzén nejjével Rademeczky Elával. Áldás és béke lengjen drága porai felett! Mindket temetést Gebauer K. temekezési intézeze rendezi.

A martir halála.

Debreczen, aug. 31.

Abból az alkalomból, hogy Nagyvárad városának hazafias közönsége kegyeleles ünnepelet rendezett az 1849. augusztus 28-án az oroszok által agyonított Rulikovszki Kázmér nemzetőr, — volt orosz tiszt — emlékére, Nagyvárad egyik ősz polgára a következőben beszéli el most a kivégzés történetét:

A sok szomorúsághoz, mely akkoriban minden hazafi lelkét csordultig eltöltötte, hozzájárult meg a hír, mely 1849 augusztus havában Nagyváradon futó úzként terjedt el, arról szóva, hogy Rulikovszky Kázmér, a lengyel származású volt orosz dzsidás százados az oroszok golyó általi halálra ítélték, a miert a magyarok ügyéért mert harcolni. Bár azt a napot, melyre az ítelet végrehajtását kitűzték, szigorúan titokban tartották, az mégis kiszivárgott. Ez a mint egy ember megtudta, az tovább adta a másiknak.

Mire a szomorúan emlékezetes augusztus 28-ka elérkezett, tudta már az egész város, hogy Rulikovszkyt akkor lövik agyon. Még a hely, melyen a véres aktus végbemenedő lesz, sem volt titok. Azt a dombot, melyen most a Boné-kuhoz vezető úton egy csöszház áll, emberek ezrei lepték el már a kora reggeli órákban. Az óriás tömeg alig mozgott. Nagy ritkán hallatszott egy hangosabb szó.

A domb közepén egy erős gerenda volt leásva, előtte pedig mély hosszukas gödör tátongott.

Az oszlop körül fűrés volt a tér. Orosz katonák szuronyai tartottak távol tőle az embereket. Jó előre járt már az idő, mikor a domb tetején észreverték, hogy az úton egy orosz csapat közeledik.

A csapat derekán szuronyos katonáktól körülfozva egy kocsi haladt. Azon ült Rulikovszky Kázmér. Fehér, bokáig érő ing födte tagjait. A domb alján megállott a kocsi. Az elhált leszállt róla és szilárd léptekkel haladt a leásott oszlop felé. Csak sapadt arcza árulta el, hogy utolsó úján halad. Mellette kezében ezüst keresztet, melyen a Megváltó keresztire feszített teste volt művésziileg kidolgozva, egy lelkész haladt.

Az oszlophoz erve kinos gyorsasággal folyt le a szörnyű aktus. Két közkatoná oda-veze te Rulikovszkyt az oszlop elé és egy kötéllal mellénél odakötözték: közvetlenül az elített labai előtt tátongott a frissen ásott sír. A százados szeméit fehér kendővel bekötötték és tizenkét katona sorakozott vele szemben, mintegy tíz lépésnyi távolságra. Közük és az elített közt tátongott a sír. Aztán megvillant a vezénylő tiszt kardja... egy sortűz, pillanatra szürke füstfelhő takarja el a képet.

A füst tovább uszik a könnyű szélben és előtűnik Rulikovszky alakja. A melléhez erősített kötel nem engedte összeroskadni a

holtat. Csak a feje hanyatlott a mellére. Egy orosz katona, kezében kessel, az oszlop mögé lépett és egy vágással átmeteszte a holtat firtó köteleket.

Rulikovszky Kázmér holtteste abban a pillanatban saját sulyától a kezén álló sirdömbre bukott. Készen tartott esókkal ráhányták a holttestre a földet és néhány pillanat múlva csak egy alacsony domb jelezte Rulikovszky sarkelyét. A sirt estig orosz katonák őrizték.

Masnap reggel, mikor egy tiszt vezetésével egy szakasz orosz a sírhoz ment, fölötté valóságos koszoru erdő volt. A virágokat csakhamar eltávolították a katonák a sírről, bele taposva a koszorukat egy közeli pocsolyába. Hiába történt, mert a mint a sír őrizetlen maradt, ismét koszoruerdővel borították azt láthatatlan kezek.

Hogy ennek a dolognak eleje vétessek, egy éjszakan orosz katonák a sirdömböt a földdel egyenlővé tették, gyepvel borítva be a friss ásás helyét. E miatt később, mikor Rulikovszky mostani sírhelyére szállították, sok dolgot adott a holttest feltalálása.

TANÚGY.

Könyvismertetés.

(Hajdumegye földrajza Magyarország rövid ismertetésével kapcsolatban. A népiszkola III-ik osztálya számára. Irta: Csúrka István.)

Fenti cím alatt egy füzet hagyta el legközelebb a sajtót; mely hézagpótló munka megyénk elemi iskolai oktatása terén. Eddig megjelent népiszkolai földrajzi tankönyveink is felvettek ugyan a tanítás anyagául a földrajzi előfogalmak ismertetését, talán a sazióhely és megye tárgyalására is adtak utasítást; de olyan tankönyvünk, a mely speciáliter a hajdumegyei népiszkolák III-ik osztályu növendékeinek tanítási anyagát mutatta volna ki teljes részletességgel: még eddig nem volt.

Nem lévén ezáltal célunk a paedagógiai aprólékos bírálat, azt hisszük, hogy ismertetés céljából elegendes lesz az új tankönyv vázlatát illetve címeit felsorolni, melyekből azonban minden szakember meggyőződhetik az anyag helyes beosztásáról s a könyv gyakorlati használhatóságáról.

Az első szakaszban földrajzi előfogalmakat ad, u. m. világtájak, tanterem, haz, utca, tér, helység, a tanterem alaprajza, az iskola épület és telek, a helység alaprajza, szülőhely lakóhely; az utak nevei, szárazföld, vizek, látóhatár, helyseghatar.

A második szakaszban a helység történetét, általános leírását és igazgatását tárgyalja.

A harmadikban a járás fogalmáról szól s a nádudvari és balmazújvárosi járasok beosztását s igazgatását adja. Itt szól a rendezett tanácsu és szabad királyi városokról, mint a megyék közigazgatás tekintetében önálló egészet képeznek.

A negyedik szakaszban van: a megye és határa, a megye rövid története és általános leírása, míg az ötödikben a vidék, ország, és haza fogalmára vezet s Magyarország rövid leírását adja.

A mint e vázlatból látható, a tankönyv írója a földrajzi ismereteket mindenütt összekapcsolja az alkotmánytani fogalmakkal, mely törekvése feltétlenül helyes elhatározás. Gyakorlati használhatóság szempontjából előnyei még: az anyag helyes beosztása, az irányított természetes egyszerűség és közvetlenség s Hajdumegye térképének mellékelése; — a tiszta és hibátlan nyomás, valamint a könyv csinos kiállítása és finom papírja pedig a Hoffmann és Kronovitz nyomdáját dicséri.

Hibája a szerzőnek, hogy könyvéhez a tanítókhöz intézett előszót s utólag «tájékoztató megjegyzéseket» csatolt. Hibája azért, mert így a gyermek és szülő kezébe adja azt, ami tisztán és kizárólag a tanító számára készült s itt-ott mintegy megköti az előírt

utasításokkal. Ezeket célszerűbb lett volna külön lenyomatban adni.

Leszámitva tehát, ezt az inkább technikai, mint didacticai kifogást, nyíltan elismerjük, hogy Csúrka István olyan tankönyvet adott a hajdumegyei népiszkoláknak, melyet tanuló és tanító egyaránt nagy sikerrel használhat.

A könyv külföldön Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában (Piacz-utca); ugy szintén a szerzőnél (Pacsirta u. 49. sz.) kapható. Ára 20 kr.

Mohi.

Beiratkozások. A szegény iskolánévrek vezetése alatt álló helybeli Svetits-intézetben (Szent-Anna-u. 26.) a beiratkozások a nyilvános jellegű róm. kath. elemi iskolába, valamint a róm. kath. nyilvános jellegű felsőbb leányiskolába és vegre a nyilvános jellegű róm. kath. tanítóképző I. II. III. tanfolyamába f. évi szept. hó 1. 2. 4. napján reggel 9—12 óraig magában az intézetben (földszint) lesznek. Szept. 1. és második napján csak róm. kath., 4—én más vallásu növendékek irunk be, de mindig az előjegyzes sorrendje szerint. A felvételi javító stb. vizsgálatok ugyanazon napokon d. u. 3 óratól. Azonfelül értesítjük az érdeklődő t. szülőket, hogy több oldalról nyilvánult óhajlásra azon serdültebb (14 évet mult) leányok számára, kik a rendes tanulmányokat nem folytatják, magán-jellegű továbbképző tanfolyamot kísérletképpen fogunk kezdeni, ha legalább tíz jelentkező lesz. Ezen továbbképző tanfolyamban a hittan, magyar nyelv és nevelésen kötelező ügy, hogy minden beiratkozott növendék ezen tantárgyakat tanulni tartozik. Ezen kötelező tantárgyakon kívül szabadon választhat a következő tantárgyak közül: francia nyelv és társalgás, német nyelv és társalgás, angol nyelv, rajzolás és festés, zene (zongora v. czimbalom) kézimunka (fehérenemű varrás és fehérhimzés, felső ruhák szabása és varrása, díszmunkák stb.). A kötelező három tantárgyért nem számítunk tandíjat; a szabadon választott tantárgyak (francia, német, angol nyelv, rajz és festés) havonként 2 frt fizetendő; a felső ruha-szabás és varrásért havonként 3 frt; fehérnemű varrás és himzés havonként 2 frt, zongora v. czimbalom hetenként háromszor havonként 6 frt. A tandíj előre legalább egy hónapra fizetendő. Bővebb értesítést szívesen adunk.

Debreczen, 1899. aug 28.

Az intézet igazgatósága.

Törvényték.

§ **Halálos ítélet.** Kalocsáról írják: Az első halálos ítéletet hirdette ki ma a kalocsai törvényték, Jubász Lajos dunavecsei napszámos június 24-én Szalk-Szent Márton közelében törösbottal és kalapáccsal megölte Turi István fuvarost, a kocsiját, lovat pedig elroholtta s a dunapataji vásáron 30 frtét eladta. A csendőrség aznap elfogta a gyilkost, a kit a törvényték most számos terhelő bizonyíték alapján kétél általi halálra ítélte. Az elítélt és védője főlebbezett.

KÖZGAZDASÁG.

A szegedi kiállítás programja.

A szegedi mezőgazdasági kiállítás programja a következőképpen van összeállítva: Szeptember 3-án: D. e. 10 órakor a kiállítás ünnepélyes megnyitása Ó. cs. és kir. Fensége József főherczeg ur, a védnök által. D. u. 2 órakor kiállítási löverseny, este 8 órakor a védnök tiszteletére művész-estély a színházban. Este a kiállítási terület fényes kivilágítása villamfényvel és 20.000 lampionnal.

Szeptember 4-én: Reggel 9 órakor V. országos gazdakongresszus a városháza nagyszobájában. Déli 12 órakor: Délvidéki föld-

mivelők egyesületének közgyűlése. Országos méhészeti kongresszus az ujszegedi vigadó tancztermében. Este 8 órakor a színházban művész-estély.

Szeptember 5-én: V. országos gazdakongresszus. Orsz. méhészeti kongresszus. I. orsz. halászati kongresszus a városháza kiscsarnoktermében. D. u. 5 órakor Vívó akadémia az ujszegedi vigadóban, este tüzi játék a kiállítás területén.

Szeptember 6-án: Orsz. méhészeti kongresszus, d. u. 5 órakor a tűzoltóság gyakorlata, este a kiállítási terület fényes kivilágítása 20.000 lampionnal.

Szeptember 7-én: D. u. 4 órakor kerékpár-verseny. D. u. 5 órakor a «Polgári dalárda» hangverseny, a kiállítás területén este léggömb föleresztés és kivilágítás villamfényvel.

Szeptember 8-án: I. orsz. szőlészeti és borászati kongresszus és kirándulások. D. u. 2 órakor díjugratás, lovasjáték, ügőverseny a löverseny-téren. Este népies műkedvelői előadás a vigadó tancztermében és tüzi játék a kiállítás területén.

Szeptember 9-én: D. e. 9 órakor gazdasági tanítók kongresszusa az ujszegedi vigadóban. I. orsz. szőlészeti és borászati kongresszus és kirándulások. D. u. 5 órakor a «Szegedi dalárda» hangverseny, este teljes kivilágítás villamfényvel és 20.000 lampionnal a kiállítás területén.

Szeptember 10-én: I. orsz. szőlészeti és borászati kongresszus és kirándulások. D. u. népünnepély és cseléddíjazás a kiállítás területén. D. u. 3 órakor regatta a Tiszán. Este kiállítási nép-bál, este 6 órakor kiállítási sorsjáték húzása, este 8 órakor tüzi játék.

A kiállítás területén d. u. 4—7 óraig és este 9—12 óraig naponta séta-hangversenyek tartatnak.

Sertés vásár.

Kőbányai sertéspiacz. Aug. 30. Magyar elsőrendű Öreg nehéz (páronként 300 kgm felüli) — kr. Közép p. 300—400 kg. sulyban — kr. 320 kilog sulyban fiatal közép (páronként 251—320 kg. 42—43 kr. fiatal könnyű páronként 240 kg. sulyban 44—45 krig. Szerbiai: Nehéz p. 260 kg. f. sulyban 43—43¹/₂ krig.

Sertéslétszám: 1899. évi auguszt. hó 28. napján volt készlet 407.43 darab, aug. 29. felhajtott 402 drb, 1899. aug. 29-én elszállított 483 db. 23-ére maradt 40662 db. A hizott sertésüzlet irányzata változatlan.

Budapesti gabonatözsde.

Aug. 30.

A kész ruüzlet hivatalos árjegyzései a következők:

Baza	kilo	Ar 100 kilg.		kilo	100 kilográmm	
		frt61	frt6		frt61	frt6
Bánsági	76	8.25	8.35	80	08.65	08.80
"	77	8.35	8.45	81	08.75	09.00
"	78	08.45	08.55	82	—	—
Tiszavidéki	79	08.50	08.65	—	—	08.95
"	76	8.25	8.35	80	08.65	09.00
"	77	8.35	8.45	81	08.75	—
Pestvidéki	78	08.45	08.55	82	—	08.85
"	79	08.50	08.65	—	08.55	—
"	79	8.20	8.30	80	—	—
Fehérmegyei	76	8.30	8.40	81	08.65	09.20
"	78	8.40	8.50	82	—	—
"	79	08.45	08.60	—	—	—
Bácskai	76	8.25	08.30	80	—	—
"	77	8.30	8.40	81	00.	00.
"	78	8.40	08.50	82	00.00	00.
Északmag.	79	8.45	08.90	—	—	—
"	78	8.50	8.55	80	—	—
"	79	8.55	8.65	81	—	—

Min. hekt.-ben Arkilogram

Ruzs elsőrendű	uj	70—72	6.45	6.55
" másodrendű	"	—	6.35	6.45
Árpa takarmánynak	"	60—62	5.55	5.90
" égetni való	"	62—64	5.45	5.95
" serfőzdei	"	64—66	9.60	7.55
Zab	—	39—41	5.45	5.65
Tengeri bánsági	uj	—	4.70	4.85
" más nemű	"	—	0.00	0.00
Repce bánsági	—	—	11.30	11.80
Köles	—	—	4.15	4.45

CSARNOK.

Nem lehetünk egyenlők

(Elbeszélés.)

Folytatás.

Szinte égett a tűz, a szegény báróé kezében, mikor ismét hozzafogott rendes himzéshez. Az a kis acélpecsek olyan súlyos volt ujjai közt, mintha egy ólomrudat szorongatott volna.

Miért is fárad, miért görnyed nap-nap mellett? Fia visszautasítja ez áldozatot. Elhárítja magáról fájának büszkeségéből, s akár tudva, akár nem gondolva, sebet ejt a lelkén.

Miatta szegény ez a fia, miatta nem hordhatja fényesen nevét, miatta látja elzárva jövőjét. De hát mért szegényi tulvinni e város határán a nevéhez tapadt szegénységet?

Az öregnapja kevélység lakik benne; annak örökölte hajlamait. Oh, kétségkívül nem szereti őt igaz gyermeki szeretettel. Ha szeretné, előbbre helyezné kívánatát, mint fájának büszkeségét, melylyel kinozza őt, a szegény asszonyt, a kit ifjúkori ábrándossága e név viselésére kárhoztott.

Ma bánja először, hogy nem volt ereje lemondani e névről. Talán igaz érzelemmel, talán csak hiúság, talán nagyra vágyás volt, a mi a csillogás után tüzte...

Ifjú leányka volt még, csak alig tizenhét éves, mikor egy bálon megismerkedett Vanallan báróval, egy idogen család fiatal sarjával. A báró hadnagy volt a városban állomásozó dragonos ezredben. Sokat költött; szép lovakat tartott; volt rá pénze. Atyjának a felvidéken és Erdélyben voltak birtokai; bőven küldött költeni valót fiának, első születésének.

Arisztokraciával nem dicsekedhetett a kis város. Egyáltalában sok gazda emberrel sem. A mulatságokban tehát az igazi közép osztály vitte a szerepet, a hivatalnokok, kereskedők, a társaságba bevett iparosok. Mert «társaságok» alkottak a hangadók, melyben csak nekik tetszőket vettek be, hogy mi jogon az egyiket s mi jogon a másikat is, senki sem kérte számon tőlük.

Az ő atyját bevették a társaságba. Gyakran főházkodott, bár ne vették volna.

De hát Boldizsar Magda szép volt, a férfiak ítélete szerint legszebb az egész városba. Bátkirályzó már 15 éves korában, a mikor anyja először vitte a kaszinó-bálra, az irigy szomszédasszonyok biztatására, a kiknek leányai már kezdedtek kikopni az ünnepeleltetésből, mert a fiatal emberek Magdát kezdték kerülgetni, s a jó asszonyok azt hitték, a bálon kudarcot fog vallani a bakfis és az ő leányaik ismét homálytalanul viselhetik a koronát.

Az ellenkező történt, Magda diadalmaszkodott.

Két éve bálozott már, mikor Vanallan dragonos ezredet a városba helyezték át.

A polgárság szívesen látta az ezredet, dacára annak, hogy dragonos volt. De többnyire lengyel fiukból állott. Ez elég okot adott a rokonszenv nyilvánítására. A tisztek közt a báró volt az egyetlen magyar. Kezdetben bizalmatlansággal talalkozott; nem egy volt honvéd emlékezett rá, hogy atyja a magyarok ellenségeinek szállította a gabonát uradalmából. De a báró nemokára lefegyverezte a bizalmatlankodókat vidámságával, szeretetreméltó modorával. Lassan otthonos lett min-

den multságban, hivatalos minden valamire való házban.

Fél év múlva sanda szemmel néztek rá a leányos anyák. Rebesgették városzerte, hogy nagyon sokat jár Boldizsárekhoz. A főispánné, a ki még akkor menyecske-korban járt, tréfaképen felhozta előtte a gyanúsítást.

— Nagyon messze talált menni, kedves báró; mondá egy izben.

— Mi tekintetben?

— Sokat forgolódik Boldizsárek Magdája körül. Szép leány, elismerem, de mégis csak közönséges leány, kis hivatalnok az apja.

— Annál jobban lehet vele mulatni...

— Mulatni? Azt értem.

— Mit gondol egyebet báróné? Hogy elveszem.

— Pah! Ne togyen valami bolondot kedves Hintz!

(Igy nevezték tréfásan a méltóságos körben.)

— Legyen nyugodt. Katonának minden szabad.

— A tisztesség határai közt.

— Természetesen.

De mikor Vanallan Henrik, a nyalka hadnagy lejött a főispánétól s az erős leányt a hús levegőre, ki a városból, az erdő felé, úgy érzé, mintha szíve mélyén egy éles szemrehányás szólalna meg: könnyelműen beszéltél arról a szegény leányról, gázoltál kis nevében, mert megengeded, hogy rosszat gondoljanak felőle; pedig annak a leánynak nincs semmije sem a szépségén és jó hírnevén kívül. Az első könnyen megejtheti, az utóbbit te kezdted tépni. Ne tedd kockára a boldogságát, egész életét.

Nem, ő nemcsak mulatni vágyik ezzel a leánynyal. Nemes egyszerűsége, keresetlen bája valami különös hatást gerjesztett benne, a minőt hiába keresett a főúri társaságokban. Szegény leány s még sem léhaságra hajló mulatni vágyó, de nem ledér, nem olyan, min tuczatszám vannak az egyszerűbb állású leányok, a kik az első csábító szóra odadobnak magukat, csak nagy ur kérje őket szórakozásra.

Midőn legközelebb ismét elment Boldizsárekhoz, az apa fogadta leánya helyett.

— Báró ur, bocsásson meg, hogy így merek beszélni; de sok mende-monda kering a városban. Leányom becsülete szentebb, mint akármilyen nagy ur barátsága. Készebb vagyok magamra vonni a főispán haragját, de leányomat nem aljasítom árucikké.

— Nem értem. Mi adott okot és jogot önnek az ilyen eszédre.

— Az ön magaviselete: válaszolt az apa.

— Félrebeszél; vágott oda a hadnagy. Bántom én leánya becsületét?

— Rossz hirbe keveri.

— Ki meri azt rámfogni?

— Azzal, hogy oly gyakran járogat ide s uton-utfelel udvarol neki. Mire vezet ez, mondja, báró ur? Mindenki tudja, hogy önnek nem lehet egyéb szándéka, mint mulatni.

— S ha más volna?

— Ne sértsen meg engem, ne sértse meg leányomat hitegető szóval.

— Nem hitegetek. Elveszem Magdát.

— Az lehetetlen! — kiáltá az apa meglepve...

— És egy kis szünet múlva dadogva tevé hozzá:

— Lehetetlen... Lehetetlen. Soha sem egyeznék bele az atyja... Meg nem vagyunk

mi méltók a báró urhoz... Nem illik a leányom olyan uri házba... Csak pillanatnyi szezesély ez báró ur... Mondjon le róla, úgy sem tarthatná meg szavát.

— Megtartom; válaszolt a báró határozottan.

— És szavának állott.

Atyja, anyja megtagadta, de ő mégis elvette Magdát.

Lemondott hadnagyi rangjáról s hivatalnok lett; egyenlő nevének atyjával, de rangra magasabb. A báró czim megkönyíté, hogy jobb állásra jutott be; minden fokozat nélkül. A főispán az egy kegyet nem tagadta meg tőle, hogy pártját fogta, noha szerfölött haragudott, a mért ilyen mesalliance-szal kizárta magát a jó társaságból. Ő hozza sem kapott többé meghívót. Nem vagyunk egyenlők a világon.

De mit törődött most mindezzel?

Böldogan élt kis családjával, két kis szobában. Egyik térdén mosolygó feleségét, a másikon fiacskáját hibáiba élvezte délutánonkint a boldog családi élet örömét. — Az a'acsony ereszü ház értékesebb volt a kastélyknál, a két szobácska barátságosabb a csiláros termeknél, a friss kútviz, melyet felesége töltött poharába, jobban ízlett, mint a gyöngyöző pezsgő, melylyel a liberális inas kínálta otthon, a nagy megyés ebédeken.

Folyt. köv.

Idegenek névsora.

Bika szálloda. Rilss Vilmos ut. Kolozsvár, Tóth Pal igazgató Budapest, Könyves Tóth mérnök Budapest, Fröhlich Berthold ut. Bécs, Krammer József ut. Budapest, Vettler Simon kereskedő Miskolcz, Schweighofer József ut. Budapest, Weisz Edmund nt. Budapest, Korda Lajos és neje földb. Pozsony, Kricshaber Győző nt. B.-Pest, Dr. Nyiredy Jecő tanár Keszthely, Hirsch László szerkesztő B.-Pest, Kövér Béla kereskedő Bőszörmény, Vanyi Sándor földb. Fődes, Szintay Béla gazdatiszt Hadad, Soltész Elemér lelkes Ombod.

Szülők figyelmébe!

Az iskola idény beálltával ajánl jó minőségű

fiu és gyermek

czipőket

legnagyobb választékban és legolcsóbb árban

Tolnai Dániel

férfi, női és gyermek czipő nagy áruháza

Debreczen, főpostával szemben.

fekete, fehér és színes 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként sima, csikos, kockázott mintázott és damaszt stb (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szín és árnyalathoz stb.)

Ruhák s blousokra a gyárból! Privát-fogyasztóknak postabér-, vámmentesen s házhoz szállítva.

Minták postafordultával.

Magyar levelezés.

Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Henneberg G. selyemgyárai, Zürichben

(cs. és kir. udvar' szállító).

„Henneberg-selyem“

csak akkor valódi ha közvetlen gyáraimból rendelik!

Üzleti könyvek nagy raktára.

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére,

kereskedők, gyárosok és iparosok részére.

Levélpapír czégnomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték czégnomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és báli meghívók.

Eljegyzési kártyák

nagyon olcsón.

Névjegyek

Tánczrendek

Számlák

Jegyzékek

Üzletjegyek

Körlevelek

Arjegyzékek

Műsorok

Zárszámadások

Evi jelentések

Dombornyomásu galvanizált remek

reklam falragaszok.

Pinczérszámlák, bor és sörczimkék.

Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Regények, elbeszélések, költemények.

Tudományos és szakmunkák előállítása.

Rovatos ivenk, tabellák.

Részvények, szelvények.

Elsőbbségi kötvények, értékpapírok.

Diszesen kiállított étlapok.

igen mérsékelt árak mellett.

Ruggyanta bélyegzők igen olcsón.